

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-08922
Otsuse kuupäev 24.09.2024
Komisjoni koosseis Jüri Aava

Tarbija
Kaupleja osühing "KULDKIRVES" (10124973)

Tarbija nõue Lepingust taganemine ja intressikulude ja kindlustusmakseta väljamõistmise nõue.

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus osaliselt.
2. Tunistada tarbija õigust sõiduki müügilepinust taganemiseks.
3. Välja mõista kauplejalt tarbija kasuks sõiduki müügihind summas 19 990 eurot ning liisingulepingu alusel tasutud intressid summas 984, 59 eurot ja liisingulepingu sõlmimise tasu summas 175 eurot. Kokku 21 149, 59 eurot.
4. Tarbijal tuleb tagastada kauplejale sõiduk, kusjuures transpordikulude tasumise kohustus lasub kauplejal.
5. Jätta rahuldamata tarbija nõue kindlustusmaksete välja mõistmise osas.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis 07.11.2023 liisingulepingu, millega ostis kauplejalt sõiduki Audi A6 Limousine reg märgiga 051HSW hinnaga 19 990 eurot. Kätte sai tarbija auto 22.11.2023 Tarbija avalduse kohaselt teda ostmisel sõiduki vigadest ei teavitatud, kuid aprillis 2024 hakkas streikima auto elektroonika, paremal pool olevad ukсед ei lukustunud, tuled ei töötanud. Tarbija näitas autot 09.04.2024 OÜ-le Forss, kes teostas diagnostika ja tuvastas, et keskelektroonika juhtplokis on toitevoolu vead, kaitsmete klemmid on mustad, armatuuri all kõik roostes ja oksüdeerunud, rooli all olevad juhtplokki klemmid oksüdeerunud, toitevoolu juhe katki minemas. Kokkuvõttes oli ettevõtte arvamusel, et tõenäoliselt on tegemist veekahjustusega autoga, kuid täpsemaks diagnoosiks oleks vaja eemaldada armatuurlaud ja võimalik, et asendamist vajab terve juhtmestik. Tarbija pöördus 02.06.2024 kaupleja poole ja edastas diagnostikast saadud info ning soovis auto tagasiostu või siis remondi eest tasumist, OÜ Forss ligikaudsel hinnangul ca 5000 eurot, kuid talle ei vastatud, mistõttu soovis tarbija lepingust taganeda. Tarbija peab imelikuks ka seda, et pärast liisingulepingu sõlmimist pidi ta auto kättesaamist 2 nädalat ootama ja sellega kaotas ta õiguse 14-päevasele taganemisõigusele liisingulepingust. Aeg-ajalt esinevad auto elektroonika töös endiselt vead. Tarbija peab puuduste eest vastutavaks kauplejat ja esitas nõudeks lepingust

taganemise. Tarbija nõudeks on lepingust taganemine. Peale kaupleja selgitusi tarbijavaidluste komisjoni avalduse menetluse käigus, lisas tarbija, et autot ta tõesti ostmisel kontrollis, kuid tegemist on veaga, mida oi võimatu auto ülevaatusel tuvastada. Hiljem augustikuus 2024 pöördus tarbija ekspert Raul Põdersalu poole, kes vastas 20.08.2024 tarbijale, et sõiduki salongi üldine välimus on hea, samas esineb viiteid salongidetailide lahti võtmisest (polstrite tüüblid lahti), vasak B piilari õhurest lahtri, armatuurlaua poldidel lahti keeramise jäljed). Tagaiste oli kinnitamata, selle all leitud märkimisväärne kogus vee kuivamisel tekkivaid ladestisi, metalldetailidel ka korrosiooni. Pakiruumi kleebitud paberist andmesildil esines veekahjustus, see oli krobeliseks kuivanud, Põhjaaluste pindade vaatlusel leitud sillatalade konstruktsioonidel märkimisväärne kogus korrosiooni, mis antud sõidukimudeli puhul on ebatavaline. Korrodeerunud on ka roolisamba kandevkonstruktsioon, mida on näha ales peale armatuurlaua aluste katete eemaldamist. Märkimist väärrib asjaolu, et osad sõiduki põhjakorgid olid eemaldatud, tõenäoliselt salongi valgunud vee eemaldamiseks. Korkide avauksest oli näha ka sõiduki kereõnarustesse ladestunud heinakõrsi. Sõiduki elektrisüsteemi ja selle ühenduspistikute vaatlusel leitud lahti ühendamisele viitavaid markeeringuid. Sõiduki vasakpoolse tagaukse polstri eemaldamisel tagaukse õnaruste ja elektrijuhtmetiku kontrolliks leitud pistikutel tavapäratuid oksüdeerumise jälgi. Sõiduki veamälude lugemisel leitud juhtmoodulites hulgaliselt ajutisi veateateid, mis viitasid elektrisüsteemi katkestustele, mis omakorda on põhjustatud elektrisüsteemi ühendusklemmide oksüdeerimisest. Töökorras pole vasakpoolse tagaukse klaasitõstuk. Arvestades eeltoodud oli ekspert seisukohal, et vaatluseks esitatud sõidukil Audi A6 reg märk 051HSW esineb märkimisväärne veekahjustus, mida on üritatud kõrvaldada. Arvestades elektrisüsteemi seiskorda on elektririkete esinemine sõiduki edasise käidu jooksul enam kui tõenäoline. Kuna antud sõiduk läbis 2023.a. veebruaris läbisõidul 77521 Soomes korralise hoolduse, 2023 märtsis läbisõiduga 77815 km tood Eestisse ja kuni omanikuvahetuseni läbis siin ca 6 jooksul kõigest mõnisada kilomeetrit (vastavalt müügikuulutuses avaldatud informatsioonile läbisõit 78000 km), on tõenäoline, et sõiduki veekahjustuse kõrvaldamisega tegeleti Eestis. Tagantjärele pole võimalik kindlaks teha veekahjustuse ulatust, sest neid jälgi on üritatud sõiduki kuivatamisega varjata.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vastas, et auto on ostetud Soome oksjoni keskkonnast täiesti terve ja sõidukorras masinana. Kaupleja ei ole millegi vastu eksinud ja sõiduk oli täiesti sõidukorras, ostja tutvus masinaga ning tal oli võimalus eelnevalt masinaga tutvuda/kontrollida seisukorda. Peale ostu ilmnas meil adblue viga ja see viga sai kõrvaldatud sellega, et adblue toru vahetat uue originaali vastu ja autole tehti veel õlivahetus. Broneeringu raha võeti tarbijalt seetõttu, kuna tarbija tahtis autot kindlasti osta. Liisingulepingus on punkt, et auto tuleb üle anda hiljemalt kahe nädala pärast kindlal kuupäeval ja varem seda kohustust ei olnud. Kahenädalase tagastusõiguse korral ei saa kaupleja kindel olla, et ostja autot vahepealsel perioodil ära ei löhu ning siis tagastada ei soovi. Kaupleja selgituste kohaselt oli oksjoni juures kiri, et sõiduk on korraliku varustusega ja kõik töötab. Lisaküttekehale on lisatud GSM-i võimalus ja sõiduki ülevaatusel leitud viga on parandatud märkega hooldusraamatus. Hooldusajalugu oli korras.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon tutvunud põhjalikult dokumentaalsete tõenditega asub seisukohale, et avaldus tuleb rahuldada.

Tarbija ja kaupleja vahel oli võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 lg 1 kohaselt sõlmitud müügileping, mis vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 217¹ lg 2 p 1 kohaselt peab tarbijalemüügi puhul asi vastama lepingutingimustele. VÕS § 217¹ lg 3 p 1 kohaselt peab asi sobima otstarbeks, milleks seda liiki asju tavaliselt kasutatakse, arvestades Euroopa Liidu ja Eesti õigust ning tehnilisi standardeid või nende puudumise korral konkreetsel tegevusalal kehtivaid valdkondlikke tegevusjuhendeid ning p 2 kohaselt muuhulgas olema seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga. Müüja vastutab asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui mittevastavus on olemas juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko ülemineku ajal ostjale, isegi kui mittevastavus ilmneb hiljem (VÕS § 218 lg 1 esimene lause). Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenud lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (VÕS § 218 lg 2²). Riigikohus on kohtulahendis 3-2-1-23-10 p 12 leidnud, et kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Samas tuleb lepingutingimustele mittevastavust jaatada siis, kui asjal on puudusi, mida müüdü asjaga võrreldavatel kasutatud asjadel tavaliselt ei esine. Lisaks eeltoodule leidis Riigikohtu tsiviilkolleegium kohtulahendi 3-2-1-156-11 p 19, et müüja vastutuse hindamisel ostuhinna alandamise eeldusena ei ole VÕS § 105 esimese lause järgi tähtsust, kas rikkumine on vabandatav VÕS § 103 mõttes. Müüja vastutust hinnatakse mitmete erisätete alusel (vt ka nt Riigikohtu 30. novembri 2005. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-131-05, p-d 11, 13; 26. septembri 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-71-07, p 14). Nendest tulenevalt vastutab müüja müüdü asja puuduse eest eelkõige siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- puudus oli olemas riisiko ülemineku ajal ostjale (VÕS § 218 lg 1);
- puudus ei tulenenud ostjast (VÕS § 101 lg 3);
- ostja ei teadnud lepingu sõlmimise ajal puudusest ega pidanudki teadma (VÕS § 218 lg 4);
- sõlmitud ei ole müüja vastutust piiravat kokkulepet või ei saa müüja sellele tugineda (VÕS § 221 lg 2);
- ostja on teatanud puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta puudusest teada sai või pidi teada saama, v.a kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandatav (VÕS § 220 lg 3), puudus tekkis müüja tahtluse või raske hooletuse tõttu (VÕS § 221 lg 1 p 1) või kui müüja puudusest teadis või pidi teadma, kuid ei avaldanud seda ostjale (VÕS § 221 lg 1 p 2).

Tarbija ostis 07.11.2024 kauplejalt sõiduki Audi A6 reg märgiga 051 HCW 19 990 euro eest. Tarbija sõlmis sõiduki ostmiseks liisingulepingu AS-iga LHV Pank. Lepingu kohaselt oli lepingu sõlmimise tasu 1875 eurot ning intress 3,8% + 6 kuu euribor. Otsuse tegemise ajaks tasus tarbija pangale intressi summas 984, 59 eurot. Lisaks tasus tarbija sõiduki ostust kuni otsuse tegemiseni kindlustusmakseid summas 1612, 60 eurot. Aprillis 2024 hakkas ostetud sõidukil streikima elektroonika 09.04.2024 tuvastas OÜ Forss, et sõidukil on keskelektroonika juhtploki toitevoolu vead, kaitsmete klemmid on mustad, armatuuri all on kõik roostes ja oksüdeerunud, rooli all

olevad juhtploki klemmid oksüdeerunud, toitevoolu juhe katki minemas. Kokkuvõtvalt leidis OÜ Forss, et tõenäoliselt on tegemist veekahjustustega autoga. 02.06.2024 edastas tarbija kauplejale pretensiooni, soovis puuduste kõrvaldamist või lepingust taganeda. Kaupleja leidis, et sõiduk osteti Soome oksjoni keskkonnast täiesti terve ja sõidukorras masinana. Tarbijal oli võimalus sõidukiga enne ostu tutvuda. Tarbija pöördus augustis ekspert Raul Põdersalu poole, kes tuvastas 20.08.2024, et sõidukil esineb märkimisväärne veekahjustus, mida on üritatud tõenäoliselt Eestis kõrvaldada. Ekspert leidis, et arvestades elektrisüsteemi seisukorda on elektririkete esinemine sõiduki edasise käitamise jooksul enam kui tõenäoline. Eeltoodust tulenevalt on komisjoni hinnangul tegemist selliste puudustega, mis ei ole omased sarnastele kasutatud sõidukitele. Komisjon leiab, et isegi kui kaupleja ise ei püüdnud veekahjustusi varjata, siis kindlasti oli tegemist puudustega, mis olid olemas müügilepingu sõlmimise hetkel. Komisjon märgib, et VÕS § 223 lg 1 p 5 kohaselt on ostjal õigus müügilepingust taganeda, kui müüja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii asja lepingutingimustega vastavusse mõistliku aja jooksul, ning punkti 4 kohaselt, kui lepingutingimustele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest müügilepingust taganemist. Käesoleva sõiduki puhul on varjatud puudused niivõrd tõsised, mis võimaldavad tarbijal koheselt lepingust taganeda. Veekahjustustega sõiduki puhul on eksperdi hinnangu põhjal enam kui tõenäoline, et elektrisüsteemi vead korduvad ja süvenevad, mis omakorda ei võimalda sõiduki normaalset kasutamist. Komisjon selgitab, et Riigikohus on korduvalt väljendanud seisukohta (lahendid 3-2-1-57-11 p 28; 3-2-1-34-13 p 14), et lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema täidetud nii selle formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud vastaspoolele õigel ajal taganemisavaldus kui ka sisulised (materiaalsed) eeldused, st taganemiseks peab olema seda õigustav põhjus, eelkõige oluline lepingurikkumine VÕS § 116 mõttes. Komisjoni hinnangul on Riigikohtu seisukoht kohaldatav ka lepingust taganemise puhul VÕS § 223 alusel. Tarbija esitas lepingust taganemise avalduse kauplejale 02.06.2024. Seega on komisjoni hinnangul täidetud nii formaalsed kui materiaalsed eeldused lepingust taganemiseks, mistõttu komisjon rahuldab tarbija avalduse ning mõistab kauplejalt VÕS § 189 lg 1 alusel sõiduki maksumuse summas 19 900 eurot välja. VÕS § 223 lg 7 kohaselt tarbijalemüügi lepingust taganemise korral tagastab tarbija müüjale asja müüja kulul. Tarbija ostuhinna tagasisaamise nõue muutub sissenõutavaks alates asja müüjale tagastamisest või selle tagasisaatmise tõendamisest. Avaldaja peab sõiduki kauplejale tagastama. Lisaks eeltoodule mõistab komisjon kauplejalt välja VÕS § 115 lg 1 ja § 127 lg 1 alusel tarbija poolt tasutud liisingulepingu sõlmimise tasu summas 175 eurot ja tarbija poolt AS-ile LHV Pank tasutud intressi maksed summas 984, 59 eurot. Kindlustuslepingutele tehtud kulutused jätab komisjon välja mõistmata, kuna tarbija poolt sõiduki kasutamise ajal oli kindlustuslepingute sõlmimine vajalik.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava

/allkirjastatud digitaalselt/